

PROJEKT "POLOŽAJ ŽENA U LOKALNOJ POLITICI"
Ivana Mlinar (SDP): Samo žene i mladi mogu donijeti novu energiju i promijeniti Goricu Samo je jedna žena na svim dosadašnjim lokalnim izborima nosila listu SDP-a u Velikoj Gorici /// Premalo se čuje glas žena u lokalnoj politici /// HDZ nikada na lokalnoj razini nije poštovao zakonsku kvotu od 40 % žena na listi /// Bilo je pokušaja da me politički kolege diskriminiraju jer sam žena, ali takvi pokušaji nisu prošli

Ivana Mlinar / Foto: Privatna arhiva

Ivana Mlinar magistrica je prava, a od 2004. zaposlena u SDP-u, najprije kao stručna suradnica u Uredu predsjednika, zatim zadužena za pravne poslove i ljudske resurse u Uredu poslovnog direktora, a potom kao viša stručna suradnica u Uredu Predsjednika i Uredu glavnog tajnika. Članica stranke je od 1996.

Radila je i u Uredu predsjednika Vlade od 2002. do 2004. godine. Volonterski sudjeluje na različitim projektima. Bila je trenerica projekta "Žene to mogu" Radne skupine za ravnopravnost spolova Pakta stabilnosti, također i trenerica radionice „I ti odlučuješ – uključi se u promjene!“ u sklopu Summer Art Festivala Park in Zagreb (jačanje građanske kompetencije i civilnog društva). Dvije godine surađivala je s Pravnom klinikom Pravnog fakulteta u Zagrebu – Grupa za zaštitu prava radnika (2019. – 2020. godine). Medijatorica je Hrvatske udruge za medijaciju.

Dugi niz godina aktivno surađuje s različitim udrugama, organizira humanitarne akcije u kojima se prikuplja pomoć za različite bolnice.

U Gradskoj skupštini Grada Zagreba bila je zastupnica od 2003. do 2013. godine. Nakon lokalnih izbora 2021. izabrana je u Vijeće Gradske četvrti Hrvatski velikani gdje je potpredsjednica Vijeća.

S Ivanom Mlinar razgovaramo o položaju žena u lokalnoj politici.

1. Lijeve stranke obično se percipira kao liberalne. Oглеda li se ta liberalnost i u odnosu prema članicama stranke?

SDP sasvim sigurno opravdava pripadnost liberalnom spektru političkih stranaka. Oглеda se to u gotovo svim segmentima stranačkog djelovanja. Ljudska prava, osobne slobode i ravnopravnost su nešto što u SDP-u nije upitno. Istina, ima još puno posla na tom putu. Dugotrajni su procesi koji osiguravaju tolerantno i ravnopravno društvo, nikada u potpunosti ne završavaju jer svako vrijeme nosi nove izazove, ali oni nemaju alternativu.

SDP JE ZASLUŽAN ŠTO UOPĆE IMAMO ŽENSKU KVOTU

2. Vaša stranka u statutu ima zip sustav (na kandidacijskoj listi se izmjenjuju jedna žena, jedan muškarac) kojeg se gorička organizacija nije pridržavala na lokalnim izborima? Ima li kakvih reakcija iz središnjice zbog kršenja stranačkog statuta?

Stranci na nacionalnoj razini nema se što zamjeriti, jer je paritet proveden u svim stranačkim tijelima, a žene obnašaju izuzetno važne dužnosti, od potpredsjednice Sabora, političke tajnice pa do predsjednice Glavnog odbora.

Međutim, na nižim lokalnim razinama stanje nije takvo i voljela bih da se u budućnosti otkloni prisutni dualizam i pošalju jasne i nedvosmislene poruke kako je izuzetno važno zip sustav, koji osigurava paritet, dosljedno i obvezno primjenjivati u svim izbornim ciklusima.

Nisam zadovoljna činjenicom koju navodite, kao ni moje stranačke kolegice. To ih demotivira u radu i djelovanju, a želimo upravo suprotno. Koliko znam reakcija iz središnjice nije bilo, jer su sve naše liste ispunile kvotu od 40 % za podzastupljeni spol, u ovom slučaju žena. To se vjerojatno u ovom trenutku smatralo dovoljnim.

Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova također je dala preporuke političkim strankama prema kojima stranke trebaju poticati ravnopravnu participaciju žena u unutarstranačkim strukturama na svim hijerarhijskim razinama te dosljedno poštivati odredbe Zakona o ravnopravnosti spolova koje se odnose na primjenu spolne kvote na kandidacijskim listama, a pritom obratiti pažnju na hijerarhijsku strukturu kako bi se izbjeglo pozicioniranje žena u donje dijelove lista. Ali preporuke nisu obvezujuće, a udio žena u (lokalnoj) politici je i dalje zanemariv, propisane kvote se lako zaobiđu pod netočnom izlikom da "žena nema".

Vječna je rasprava pro i kontra rodni kvota i ostavit ću je ovom prigodom po strani, jer nećete protivnicima nikada uspjeti objasniti njihov značaj, a povrh toga smatram da jedino obvezan zip sustav osigurava pozitivne pomake, čega je SDP uvijek bio predvodnik. Uostalom, upravo je SDP zaslužan za zakonom propisanu "žensku" kvotu od 40 % za izborne liste.

3. Je li ikada žena nosila listu SDP-a za Gradsko vijeće Velike Gorice?

Koliko znam, samo jednom i to 2013. godine. Koalicija koju je predvodio SDP i nositeljica liste Vesna Fabijančić Križanić osvojila je tada 12 vijećničkih mandata, od toga SDP 8. Kolegica Vesna bila je i predsjednica Gradske organizacije 14 godina. Ali nije poanta samo naglasiti spol. Nije on presudan. Presudno je da osoba koja vodi organizaciju ili listu bude uključiva, sposobna okupiti i ekipirati ljude, izvući iz njih najbolje što mogu dati i u konačnici privući birače. To bi trebao biti glavni kriterij, ne spol koliko mogućnost provoditi sve ono što SDP zastupa.

POLA NEBA, POLA ZEMLJE, POLA MOĆI

4. Napreduju li žene u stranačkoj hijerarhiji istom brzinom kao i muškarci ili postoje razlike zasnovane isključivo na spolu?

Hm, teško je na ovo pitanje odgovoriti generalno. Svaka od nas ima svoj politički put. I nijedan nije isti. Lagala bih kad ne bih rekla da kao mlada djevojka prije 20-tak godina nisam imala izvrsnu šansu. Postala sam najprije vijećnica u Vijeću gradske četvrti Trešnjevka-sjever, vrlo brzo nakon toga gradska zastupnica u Gradskoj skupštini Grada Zagreba, a potom se zaposlila u Uredu predsjednika Vlade RH. Sve je to za mene tada bila ogromna šansa, odgovornost i prilika na kojoj si beskrajno zahvalan. Istinski se trudiš odraditi sve najbolje što znaš i pritom naučiti sve što možeš.

Treba isto tako otvoreno reći kako u jednom momentu imate velike šanse, onda nastupi faza kada nemate nikakve, jer nije sve u stranačkom stažu, kao ni u životu uspješno i istog intenziteta. Ima naravno dana kada bih htjela pobjeći glavom bez obzira, a onda pak dođe faza kada shvatite da vam političko okruženje, unatoč brojnim neuspjesima, donese i poneke uspjehe, ali i nudi mogućnost raditi brojne pomake na bolje.

Još kao mladu djevojku u Forumu žena naučili su me našoj poznatoj krilatici "Pola neba, pola zemlje, pola moći", uz nju sam politički odrastala i nikada ne odustajem od tog ideala. Nijedno nam pravo nije poklonjeno, netko se prije nas izborio za njih. Ni generacijama prije nas nije bilo lako, pogotovo u borbi za ženska građanska prava, ali nisu odustajale i dužnost nam je nastaviti dalje.

Žene uz SDP-ovog gradonačelničkog kandidata Ivu Jelušića: Ivana Mlinar i Brankica Žugaj

5. Goričko Gradsko vijeće nakon lokalnih izbora dobilo je 27 vijećnika, od toga samo pet žena. Kako to komentirate?

Ne može se to drugačije komentirati nego nedovoljno. U predstavničkim tijelima na lokalnim razinama je zabrinjavajuće mali broj izabranih žena. Naravno da mi je žao što je u Klubu u Gradskom vijeću moje stranke samo jedna žena i to nestranačka, što znači da nijedna članica Gradske organizacije nije dobila priliku biti gradska vijećnica. To sasvim sigurno nije stanje kojim bilo koja članica stranke može biti zadovoljna.

6. Izabrani ste u Vijeće gradske četvrti Hrvatski velikani, jedina ste žena i to zamjenica predsjednika. Kako surađujete s kolegama iz drugih stranaka?

Da, dobro ste rekli, jedina sam žena u Vijeću (a mislim da je tako i u drugim vijećima i mjesnim odborima). Na samom smo početku mandata, ali sam sigurna da ćemo izvrsno surađivati i da u našem Vijeću neće biti stranačkih interesa. Svaki od nas treba imati za cilj jedino dobrobit četvrti, jer nam svima tu žive djeca i naše obitelji.

Istina, gradskih problema je puno. Ulice naše četvrti, kao i cijeli grad raskopani su zbog provođenja projekta Aglomeracija Velika Gorica, ljudi žive mjesecima u prašini i onemogućen im je normalan život. Istovremeno, gradonačelnik je dao pomalo bajkovita obećanja u predizbornoj kampanji i predstoji vidjeti kako će to sve obećano i realizirati.

Bezbroj je projekata oko kojih ću se angažirati. Strastvena sam biciklistica i jako mi je važno da se aktualiziraju teme održivog prometa i sve vezano uz pješčenje, bicikliranje i javni gradski prijevoz. Mnogi gradovi neumorno proširuju pješačke zone i povećavaju biciklističke koridore kako bi se povećala kvaliteta zraka i života. Dobro se sjećam nepreglednih biciklističkih parkinga u Malmöu gdje imate osjećaj da svaki stanovnik grada vozi bicikl, a ne automobil.

Istovremeno, klimatološke promjene zahvaćaju i naš grad. Nužno je "zazeleniti" grad i proširiti mrežu biciklističkih staza gdje god je to moguće. Isto tako hitno treba omogućiti Goričanima povezivanje centra grada sa vlakom. To se u predizbornoj kampanji spominjalo, ali je nužno da zaživi pogotovo zbog aktualnih problema i pregovora sa ZET-om, a koji traži gotovo stopostotno povećanje subvencije za nastavak vožnje autobusnih linija 268, 330 i 290 koje spajaju Zagreb i Veliku Goricu. Najnovije informacije govore da se Grad uspio dogovoriti oko cijene prijevoza, ali to nije dugoročan i konačan sporazum, a bez te prometne veze Goričani ne mogu, kao ni ja sama, jer radim u centru Zagreba i svaki radni dan sam u brznoj liniji.

Puno je još problema koji čekaju rješenje i može ih se nabrajati satima, a dužnost svih nas koji smo dobili mandate je da društvo, odnosno sredinu u kojoj živimo učinimo boljom, humanijom i ugodnijom za život. Nije puno potrebno da ljudi budu zadovoljniji, jer oni prvenstveno žele vidjeti trud i poštenje, javni interes ispred privatnog!

POLITIČKO OKRUŽENJE POPRILIČNO JE OKRUTNO

7. Postoji li razlika između desnih, lijevih i stranaka centra u odnosu prema ženama članicama u Velikoj Gorici?

Političko okruženje samo po sebi prilično je okrutno. Vječna je to borba i rivalstvo što među ženama međusobno, što vječna prevlast muškaraca, a da o tzv. staklenim stropovima ne govorim. Sigurna sam da je kolegicama na desnom političkom spektru isto tako.

Rekla bih ipak da razlika itekako postoji i da SDP prednjači u svim pozitivnim pomacima. HDZ primjerice nikada na lokalnoj razini nije poštovao čak niti zakonsku kvotu od 40 % žena na listi. Isto tako, gorički SDP ipak je godinama vodila žena, dok u HDZ-u teško da je to uopće moguće.

Nažalost, neovisno o nekim prednostima za koje mislimo da smo ih kao stranka imali, izgubili smo zadnje izbore, a u našem gradu je izlaznost bila mala. Svi oni koji nisu izašli na izbore taj dan omogućili su upravo onima zbog kojih nisu zadovoljni ili se sele iz ovog grada, da vladaju i dalje.

Politika nam osigurava da svojim mehanizmima mijenjamo stvari u društvu, i to kreće od lokalne razine, a predstavnička tijela nam omogućuju da koristimo te mehanizme. I upravo iz tog razloga mi je teško dokučiti neizlazak ljudi na izbore, jer politika se svima nama bavi izlazili mi na izbore ili ne, bavili se njome ili ne. Meni je to neshvatljiv paradoks – nisi zadovoljan/na, ali ne daš glas nikome tko je možda barem manje loš.

Kad smo već kod kolegica iz drugih stranaka, ne znam što se u Velikoj Gorici čeka sa aktualiziranjem problema menstrualnog siromaštva, jer brojne općine i gradovi osvjestili su taj problem. Predlažem da se, neovisno o stranačkoj pripadnosti, ujedini u inicijativi da svaka djevojčica i djevojka u osnovnoj i srednjoj školi dobije potrebna mjesečna higijenska sredstva. Nisu sve obitelji dobrog materijalnog stanja i sumnjam da itko može biti protiv ove inicijative koja je ujedinila Hrvatsku. Apeliram na kolegice u Gradskom vijeću i gradonačelnika Krešimira Ačkara da se najavljenim rebalansom obuhvati i ova priča te osiguraju sredstva kako bi se sa opskrbom škola započelo već od iduće školske godine, a gradu/županiji to ne bi smio biti problem isfinancirati, jer znamo na što su sve odlazili novci u proteklom mandatu.

8. Ako pogledamo press konferencije lokalnih stranaka rijetko na njima govore žene. Koliko se glas žena može čuti u lokalnoj politici?

Nažalost premalo! Teško je ne primjetiti da je na svim sastancima, sjednicama pa i pressicama mali i/ili nikakav broj žena sudionica. Istina, rijetko dobiju priliku, a i kad je dobiju prevlada strah od javnog nastupa jer nemaju iskustva i rijetko koja se usudi izložiti. Odgajane su da je politika muški posao jer je eto, to tako oduvijek. Ali ih želim ohrabriti i reći da je samo početak malo teži. Pa svi poznati političari nekad su bili nepoznati i neiskusni, nijedan se nije rodio naučen baviti se politikom; iza njih su godine pokušaja i neuspjeha, ali vjerujte mi to ih ne obeshrabruje za bavljenje politikom. Sve se da naučiti, nije sramota ne znati, već ne pokušati ništa i ne dati sve od sebe. Pa što i ako se osramotite?! Idete dalje! Svi smo mi ljudi, pogrešivi i imamo pravo na novi pokušaj. Ne treba gledati na politiku sa strahom. Nitko od vas ne traži da budete savršene i odmah iskusne, to nitko nije. Budite savršene u svojoj nesavršenosti i počnite se baviti politikom, jer se ona bavi vama!

Tu ću vas podsjetiti i da smo kolegica Brankica Žugaj i ja, kao članice izbornog tima Ive Jelušića govorile između ostalog o obnovljivim izvorima energije, kao i o radničkim pravima i problemima, s naglaskom na izloženost mladih i žena diskriminaciji, potplaćenosti i mobbingu na tržištu rada. Kolegice iz Foruma mladih govorile su o problemima mlađe populacije, od zaposlenja do stambene problematike. Da, mogli smo i više, ali nažalost nismo stigle, jer vrijeme kampanje proleti, a morate ravnomjerno otvoriti bezbroj tema.

Ovdje želim napomenuti kako sam stava da o radničkim pravima naša stranka treba progovarati konstantno, ne prigodničarski za Praznik rada ili o ženskim pitanjima i njihovom statusu samo za Dan žena. Žene su u društvu uglavnom podcijenjene i potplaćene, a ništa drugačije nije ni u političkom okruženju. Žene, ali i mladi moraju shvatiti da jedino aktivnom ulogom u društvu mogu mijenjati društvo i svoj položaj, jer im bolji status nitko nikada neće pokloniti.

ŽELIM U POLITIČKOM ŽIVOTU VELIKE GORICE VIDJETI VIŠE ŽENA I MLADIH

9. Punih 10 godina ste bili zastupnica u zagrebačkoj Gradskoj skupštini, imate bogato stranačko i vijećničko iskustvo. Možete li usporediti odnos prema ženama u lokalnoj politici u Zagrebu i Velikoj Gorici?

Taj podatak je točan, ali sam i članica stranke punih 25 godina, od svoje 18. godine. Nije lako odgovoriti na ovo pitanje. S jedne strane, nezahvalno je uspoređivati ove dvije sredine, mada se, iako vrlo povezane dnevnim migracijama i blizinom, ipak razlikuju. Prvenstveno se razlikuju po slobodi djelovanja i prostoru koji vam stoji na raspolaganju. Oduvijek sam najviše naginjala terenskom radu i komunikaciji s ljudima.

S druge strane, nemoguće je na njega objektivno odgovoriti. U Zagrebu sam tada bila mlada utopijski nadobudna djevojka, a SDP u Gradu Zagrebu na vrhuncu svoje moći. Žene su imale veliku ulogu, čuda smo organizirale po svim četvrtima i nekako se podrazumijevalo da smo o svemu suodlučivale. Danas nekako imam osjećaj da smo se u mnogočemu vratili korak, dva unatrag i više je razloga za to. Stranka prolazi svoju transformaciju, a i Forumu žena želim nekadašnju "snagu i slavu".

No, na stranu nezadovoljstvo, treba stvari pokrenuti u boljem smjeru, treba gledati naprijed. Željela bih vidjeti u političkom životu Velike Gorice više žena i mladih, jer jedino oni mogu donijeti novu energiju i promjenu u grad.

10. Jeste li ikada doživjeli diskriminaciju od stranačkih i političkih kolega samo zato jer ste žena? Ako jeste, kako ste se nosili s takvim situacijama?

O da, pokušaja je bilo, ali svi koji me poznaju znaju da diskriminacija i podcjenjivanje, odnosno neravnopravnost po bilo kojoj osnovi nije nešto što kod mene prolazi. Jednostavno nikada nisam prihvaćala tradicionalnu podjelu poslova i funkcija u kojoj su žene "samo" tajnice i zapisničarke.

Uvjerenam sam da bi obvezni zip sustav uvelike eliminirao diskriminaciju i omogućio da dugogodišnje vrlo aktivne članice budu na ulaznim mjestima na bilo kojoj listi, što bi zasigurno bio motivirajući faktor za žene, posebice mlade žene i majke, jer i kada se odluče politički angažirati, nedostaje im vremena. Vječna je to rastresenost između obitelji, majčinstva, posla od kojeg žive i politike. Uz to je potrebna i silna potpora obitelji za politički angažman, jer se on odvija najčešće u popodnevnim satima, nerijetko do kasno u noć, vikendom, neradnim danima. Ne pamtim da sam ikad u ovih 25 godina isključila mobitel.

Davno sam kao mlada studentica sudjelovala u projektu "Žene to mogu" kojim smo žene u lokalnoj zajednici osnaživale za bavljenje politikom, jer će se ona svakako baviti njome. Mislim da to osnaživanje itekako treba provoditi. Poznajem puno sposobnih i vrijednih žena koje se jednostavno ne usude izaći iz svog sigurnog okruženja. Imaju bezbroj sposobnosti, vode svoje obrte, firme, salone, ravnateljice su i direktorice, ali za korak bavljenja politikom teško se, odnosno nikako ne odlučuju. Poneka od njih mi zna priznati "e, znaš kad vidim tko nam vodi mjesni odbor ili vijeće, ipak mi je žao što se nisam kandidirala". Puno je toga što demotivira žene za bavljenje politikom, ali ne smijemo se obeshrabriti, nego to doživljavati isključivo kao izazove, nema druge!

11. Hoće li žena, po vašem mišljenju, prije postati predsjednica SAD-a ili gradonačelnica Velike Gorice?

Priželjkujem oboje. Svugdje u svijetu, pa i našoj državi svjedočimo iznimno pozitivnim rezultatima sustava koje vode žene. Naše SDP-ove gradonačelnice i načelnice općina vode jedne od najuspješnijih gradova i općina.

Od samostalnosti Velika Gorica imala je samo gradonačelnike, dva su bila iz SDP-a, ali žena niti jedna. Nadam se da ćemo u bliskoj budućnosti imati priliku vidjeti i neku uspješnu i odvažnu gradonačelnicu. U našoj organizaciji vidim one koje bi itekako mogle u budućnosti biti upravo kandidatkinje za gradonačelnicu Velike Gorice i ja ću im biti velika podrška u tome.

Međutim, treba biti racionalan i za početak se izboriti da na idućim lokalnim izborima udio žena, ali i mladih bude znatno veći od ovoga sada, a to znači da ih na listama bude izabrano (ne samo predloženo) barem 40 %. Nezadovoljstvo trenutnim stanjem treba ostaviti po strani i nuditi rješenja te ih poticati na bavljenje politikom, jer se ona svakako bavi svim segmentima naših života.

Pred nama su stranačke konvencije lokalnih organizacija. Našoj organizaciji u Velikoj Gorici nužno predstoji rekonstrukcija stranke, a samim time i aktiviranje svih onih neaktivnih članova i simpatizera koji su se godinama pasivizirali i udaljili, ali i pokušaj privlačenja novih snaga kojima su naše politike bliske. Nakon toga predstoji nam ono najvažnije, a to je rad na terenu i osluškivanje potreba naših sugrađana. Politikanstvo i višesatno sastančenje bez cilja nije nešto što daje rezultate. SDP kao progresivna stranka ima veliku snagu. Generacije prije nas su je stvarale i gradile, a naša dužnost je nastaviti borbu u društvu, posebice po pitanju zadržavanja mladih i očuvanja radničkih mjesta i prava. Društvu treba jak korektiv, a to je uvijek bio upravo SDP!

Tekst je objavljen u sklopu Programa ugovaranja novinarskih radova u elektroničkim publikacijama Agencije za elektroničke medije.

Poveži se sa

Budite prvi koji će komentirati!

B *I* U   **[+]**

0 KOMENTARI

POVEZANE PRIČE

Ivo Jelušić: Kakvu čestitku mogu očekivati građani u Velikoj Gorici za sljedeću godinu?

Privatnost i upotreba kolačića